

JANÁČKOVA
KONZERVATOŘ

A GYMNÁZIUM
V OSTRAVĚ

I/2 – Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a
informační gramotnosti

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0642
Číslo materiálu	VY_12_INOVACE_ČJ34_29
Název školy	Janáčkova konzervatoř a Gymnázium v Ostravě, Československá 40, 702 00 Ostrava-Moravská Ostrava
Autor	Mgr. Jan Kukučka
Tematický celek	Česká literatura na přelomu 19. a 20. století
Ročník	3. ročník gymnázia
Datum tvorby	14.10.2012
Anotace	Pracovní list – Karel Toman
Metodický pokyn	Lze použít při výuce k základnímu rozboru známé básně
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

ZÁŘÍ

Můj bratr dooral a vypřáh' koně.
A jak se stmívá,
věrnému druhu hlavu do hřívý
položil tiše, pohladil mu šíji
a zaposlouchal se, co mluví kraj.

Zní zvony z dálky tichým svatvečerem;
modlitba vesnic stoupá chladným šerem.
Duch země zpívá: úzkost, víra, bolest
v jediný chorál slily se a letí
k věčnému nebi.

Svatý Václave,
nedej *****
nám ni budoucím.

Měsíce (1918)

(<http://www.ceskaliteratura.cz/texty/toman.htm>)

- 1) Napište, z čeho můžeme usuzovat, že se jedná o měsíc září.
- 2) Doložte v ukázce autorův vztah k přírodě a k vlasti.
- 3) Polemizujte – jakou aktuálnost mohla mít slova zvýrazněná kurzívou v době vzniku básně?
- 4) Pokuste se doplnit správné slovo na místo hvězdiček.
- 5) Zařad'te časově a přibližte význam citovaného díla, odkud si autor vypůjčil poslední tři verše.
- 6) Kde se dnes můžeme setkat s citací „nedej zahynout nám i budoucím“?

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.